

«Ομήρου Οδύσσεια - 4 ΜΑΡ. 2001 Το παραμύθι των παραμυθιών»

ΟΙ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ του Οδυσσέα και οι περιπέτειές του εικονογραφούνται για τα παιδιά σε κείμενο - σκινοθεσία της Κάρμεν Ρουγγέρη, στη σκηνή «Κατίνα Παξινού» στο Παιδικό Στέκι του Εθνικού Θεάτρου.

Και βέβαια αφού διατίθενται άφθονα χρήματα η «Οδύσσεια» του Ομήρου γίνεται ένα πολύχρωμο παραμύθι όπου η κάθε περιπέτεια γεμίζει χρώμα και φως εξοικειώνοντας -έστω και επιφανειακά- τα παιδιά με τις γνωστές περιπλανήσεις και τα κατορθώματα ενός ήρωα, που τα βάζει με Κύκλωπες και Λισστρηγόνες, με την Κίρκη, με τους Λωτοφάγους, με την Σκάλλα και την Χάρυβδη. Φυσικά η σειρά των περιπετειών της «Οδύσσειας» μεθοδεύεται σε μια συμπυκνωμένη μορφή από τη σκινοθετίδα, όπου το «παραμύθι» αναφέρεται στα κατορθώματα του Οδυσσέα φωτογραφικά, δείχνοντας τα βασάνια του συγκεκριμένου ήρωα σαν πολύχρωμα στιγμιότυπα, όπως σ' ένα ανάγνωσμα για μικρά παιδιά, όπου η εικόνα κυριαρχεί και

υπάρχει μία επεξηγηματική πρόταση από κάτω. Θεωρώ ότι η ίδια παράσταση θα ήταν καλύτερα να είχε εμπλουτισθεί λίγο περισσότερο με τον ομηρικό λόγο, με εύχρηστο και εύπεπο τρόπο για τους μικρούς θεατές. Μια αρκετά εύγλωττα εικονογραφημένη, χορευτική εισαγωγή της παράστασης με τις Μούσες, όπου ξεχωρίζει η Καλλιόπη που συναντά την ενοράκωση του Ομήρου επί σκηνής, αποτελεί φυσικά μια νύξη για την ποιητική υπόσταση της «Οδύσσειας» αλλά δεν είναι επαρκής για λίγο μεγαλύτερα παιδιά, που ενδεχομένως θα μπορούσαν να δουν κάτι λιγότερο παιδικό. Εν ολίγοις, η εργασία της Κάρμεν Ρουγγέρη στην «Οδύσσεια» συνίσταται από οτιδήποτε χρειάζεται για ν' ανθίσει στο θέατρο ένα παραμύθι - παραμύθι για πολύ μικρά παιδιά όμως.

Κατά συνέπεια, το βάρος πέφτει στην προβολή και τη μεγέθυνση μιας γλαυρόχρους εικόνας που λειτουργεί σαν ζωγραφιά, με κινησιολογική ευχέρεια και πολύπτυχο ρυθμό. Τα σκηνικά του Μιχάλη Σδουγκού και τα κοστούμια της Καλλιόπης Κοπανίτσα δίνουν μια ομαρτακά αίσθηση στην παράσταση όπου το χρώμα, η συναρμοσύνη και η μετατόπιση της εικόνας εμπεριέχει τις νύξεις του κειμένου με αρκετή δόση θεατρικότητας. Αδιαμφισβήτητα, η σκηνή με τον Κύκλωπα είναι εντυπωσιακή. Εκεί, για να φανεί το υπερβολικό ύψος του, δίνεται μια ευχρής και χιουμοριστική σκίνογραφική λύση, καθώς ο Οδυσσέας και οι σύντροφοί του, «προσωποποιούνται» σκηνικά με την μορφή μικρής μαριονέτας όπου η ανισομέρεια του διαφορετικού μεγέθους απεικονίζεται εκφραστικότητα.

Αλλά και γενικότερα, τα κοστούμια, με τη ζωντάνια, την πολυχρωμία αλλά και την ευφάνταστη σύλληψή τους, συμπληρώνουν τις ελλείψεις του λόγου από τη συγκεκριμένη παράσταση. Λειτουργούν ως λαλίστατο «κείμενο», δροσερό και σφριγηλό. Επίσης σημαντικότατο ρόλο στην παράσταση παίζει και η μουσική επένδυση (μουσική σύνθεση Γιάννης Μακρίδης, σίχτοι τραγουδιών Ανδρέας Κουλουμπής). Εδώ η σκινοθετική υπόδειξη παρέχει τη δυνατότητα στο θεατή ν' ακούσει παραδοσιακή μουσική ανάλογα με τον τόπο που εξελίσσεται η περιπέτεια του Οδυσσέα. Όλοι οι ηθοποιοί υποστηρίζουν και την παραμυθητική λεπτομέρεια της παράστασης με θέρη, ζήλο και κέφι. Παρασύρουν τους νεαρούς θεατές στα ταξίδια του Οδυσσέα μ' εκπληκτικές διαδοχικές και αλληλέλληλες, αρμονικά συνδεδεμένες και άφραγες ρυθμισμένες. Η παράσταση θα ήταν ακόμη καλύτερη αν δεν έδινε αυτήν την υπερβολική έμφαση στο στοιχείο του παραμυθιού.

Καλλιόπη Ραπανάκη